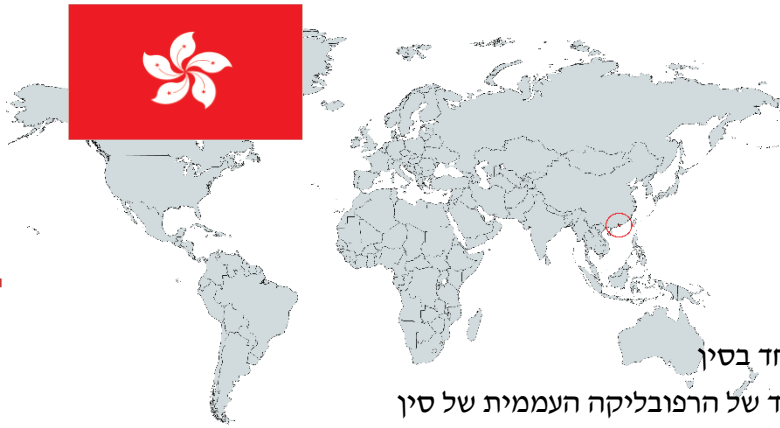

הונג קונג

סקירה כלכלית

יוני 2022

רקע ונתונים כלליים¹

שטח: 1,108 קמ"ר (183 מתוך 257)

יבשה: 1,073 קמ"ר

מים: 35 קמ"ר

ישראל: 21,937 קמ"ר (152 מתוך 257)

אוכלוסייה: 7,481,800 (לינק)

עיר בירה: הונג קונג נחשבת לאזור מנהלי מיוחד בסין

משטר: דמוקרטיה מוגבלת- אזור מנהלי מיוחד של הרפובליקה העממית של סין

ראש ממשלה/נשיא מכהן: קארי לאם (Carrie Lam).

החל מה- 1 ביולי 2022 יכנס לתפקיד ג'ון לי (John Lee).

שפה רשמית: אנגלית וסינית (קנטונזית ומנדרינית), הכתב הסיני הוא מסורתי.

מטבע: הונג קונג דולר (HKD)

1 דולר אמריקאי שווה ל- 7.8 הונג קונג דולר.

גאוגרפיה: הונג קונג היא אזור מנהלי מיוחד ברפובליקה העממית של סין, אחד משני אזורים מנהליים מיוחדים (השני הוא מקאו). הונג קונג ממוקמת מדרום לסין ובחלק המזרחי של נהר הפנינה. היא מורכבת מאיים (כ- 260 איים!) ושטח יבשתי הגובל בסין (שנז'ן). החלקים המרכזיים הם האי הונג קונג (שם נמצא המרכז העסקי), האי לנטאו (Lantau) (שם נמצא שדה התעופה), חצי האי קאולון (Kowloon) והטריטוריות החדשות (New Territories) בשטח היבשתי (החלק הגובל בשנז'ן, סין).

¹ CIA The World Factbook ,The World Bank

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים לשנת 2021²

ישראל	הונג קונג	אינדיקטור ³
482	368	תמ"ג נומינלי 2021 GDP, current prices Billions of U.S. dollars
45,750	66,062	תמ"ג לנפש במונחי PPP 2021 Purchasing power parity; international dollars per capita
8.2% – 2021 -2.2% – 2020 3.8% – 2019	6.4% – 2021 -6.5% – 2020 -1.7% – 2019	שיעור הצמיחה הכלכלית real GDP growth
1.5%	1.6%	שיעור האינפלציה 2021 Inflation rate, average consumer prices
6.0%	5.2% https://www.statista.com/statistics/316867 (//hong-kong-unemployment-rate	שיעור האבטלה 2021
35	3	קלות עשיית עסקים 2020 דירוג בין 1-190 כאשר מספר נמוך מבטא תוצאה טובה
76.7	83.1	מדד התחרותיות 2019 ציון מ- 0-100 100 מבטא את הציון הטוב ביותר
-AA	AA+	דירוג אשראי S&P 2021

רקע כללי / כלכלי

לפי התיקון לחוקה הסינית (משנת 1983) ועל פי ההצהרה המשותפת הסינית-בריטית (משנת 1984), נקבע מעמדה של הונג קונג כאזור אדמיניסטרטיבי מיוחד של סין (Special Administrative Region – HKSAR) הפועל על פי עיקרון 'מדינה אחת-שתי שיטות'. על פי עיקרון זה, הונג קונג קיבלה מידה רבה של אוטונומיה, תחת השלטון הסיני, והמשיכה לקיים מערכת משפט, מטבע, מכס והגירה עצמאית. כמו כן סוכם כי השיטות הפוליטיות, השיפוטיות והכלכליות הייחודיות של הונג

² IMF, The World Bank, World Economic Forum

³ נתוני 2020 מבוססים על תחזית ה IMF אוקטובר 2020

קונג, כמו גם אורח החיים באזור ישמרו לחמישים שנה, משנת 1997- שנת המעבר מהשלטון הבריטי שהיה נהוג עד אז ועד לשנת 2047.

בשל מיקומה של הונג קונג, שילוב התרבויות הסינית והמערבית הייחודי לה, התנהלותה האוטונומית באופן חלקי תחת עיקרון "מדינה אחת- שתי שיטות", הפכה הונג קונג למרכז עסקים וסחר של אסיה ולמרכז פיננסי בינלאומי. לזה מתווסף השימוש הרווח באנגלית, הסחר החופשי, המיסוי הנמוך כדי להפוך אותה ליעד אטרקטיבי לחברות ואנשי עסקים בינ"ל.

כלכלת הונג קונג הינה כלכלת שוק מודרנית, המבוססת על סחר בינלאומי ותעשיית שירותים ענפה. למרות גודלה הזעיר, הונג קונג מהווה שער ראשי לייבוא, ייצוא והשקעות עבור סין, ובפרט אזור דרום סין, ומרכז סחר, בנקאות, ביטוח ותעבורה מרכזי במזרח אסיה.

הונג קונג נעדרת משאבים טבעיים כמעט לחלוטין, ומרבית המזון וחומרי הגלם הדרושים לתושביה מיובאים. בהתאם לכך, שיעור היצוא והייבוא של הונג קונג גבוה ועולה בהיקפו על התמ"ג הכולל של השטח המנהלי המיוחד. במהלך העשורים האחרונים, ובמיוחד מאז תחילת שנות התשעים, מתאפיינת כלכלת הונג קונג במעבר הולך וגובר לשירותים פיננסיים וכמרכז צרכנות.

הונג קונג, כמו רוב העולם, חווה מספר שנים כלכליות מאתגרות בשל נגיף הקורונה. בשנת 2020, השנה בה התפרץ הנגיף, רשמה הונג קונג צמיחה שלילית של 6.1% ושיעור האבטלה בה עלה ל- 5.9%. ברבעון הראשון של 2022 ראתה כלכלת הונג קונג הידרדרות ניכרת, כהתמ"ג הריאלי התכווץ ב- 4.0% מהתקופה המקבילה בשנת 2021. צמיחה איטית יותר בביקוש הגלובלי ו"שיבושי התחבורה" חוצי גבולות היוו עיכוב משמעותי לייצוא. הגל החמישי שהגיע להונג קונג בתחילת 2022 הביא עמו להגבלות משמעותיות שהכבידו ועיכבו פעילויות כלכליות וכך הביאו להשפעה ישירה על כלכלת הונג קונג כולה.

(נדלה מהאתר: <https://www.hkeconomy.gov.hk/en/situation/development/index.htm>)
יש לציין כי לאורך כל תקופת המגפה ממשלת הונג קונג משקיעה סכומים נכבדים לייצוב הכלכלה המקומית ולהקלת הנטל על התושבים וכך גם כעת פועלת באמצעות מענקים בתצורת שוברי צריכה לתושבים וכן בביצוע תוכניות תמיכה בתעסוקה.

ממשלת הונג קונג

בראש הפירמידה הממשלתית בהונג קונג נמצא ראש הרשות המבצעת של הונג קונג (באנגלית: Kong Hong of Executive Chief). הלכה למעשה מדובר בנשיא המועצה המבצעת של הונג קונג, והעומד בראש ממשלת האזור המיוחד של הונג קונג. משרה זו באה להחליף את תפקידו של מושל הונג קונג בעקבות העברת השליטה במושבה מבריטניה לידי סין העממית. סמכויות נושא משרה זו נקבעו בחוק יסוד הונג קונג אשר נכנס לתוקפו ב-1 ביולי 1997 עם העברת השליטה. החל ממרץ 2017 מכהנת בתפקיד הגברת קארי לאם שתסיים את תפקידה ב-1 ביולי 2022. גיון לי שהיה המועמד היחיד לתפקיד מושל הונג קונג, (וזכה כמובן לתמיכת סין), ייכנס לתפקיד החל מה-1 ביולי. לי, היה סגן מפכ"ל המשטרה בעבר קיבל 1,416 מתוך 1,500 קולות של חברי ועדת הבחירות המרכזית - כמעט פי שניים מהרף הדרוש לניצחון.

בשנים האחרונות נראה כי הונג קונג נמצאת בעיצומם של שינויים פוליטיים, חברתיים וחוקתיים. אלו התחילו ביוני 2019 עם חוק ההסגרה שהיה אמור לאפשר הסגרה מהונג קונג לסין היבשתית. הצעת החוק לבסוף ירדה מסדר היום ומשולחן הממשלה, אך הביאה להפגנות מאסיביות ואי שקט פוליטי. בחודש יולי 2020, אישרה ההנהגה בבייג'ינג את "חוק הביטחון הלאומי" שמקנה משמעויות פליליות לפעולות של "בדלנות, חתרנות, טרור והשפעה חיצונית בהונג קונג". כמו כן, במרץ 2021 החליט הקונגרס העממי הלאומי בסין על שינוי מערכת הבחירות בהונג קונג כך שזו תהיה כפופה יותר לסין ופחות עצמאית. המושלת היוצאת, קארי לאם, קידמה גם היא את רפורמת הבחירות ועל פי גופי התקשורת השונים, השינוי נועד להבטיח כי רק "פטריוטים" יוכלו למשול בהונג קונג ולמלא תפקידים מרכזיים במגזר הציבורי. שינויים אלה בוצעו מתוקף הכנסתו של החוק לביטחון לאומי ובכדי למנוע סדקי חתרנות ואיום כנגד הריבונות הסינית ולהבטיח שמירה על החוק.

תעשיות בולטות/ מאפייני הכלכלה המקומית⁴

נתוני סחר 3 שנים אחורה

שנה	סכום יצוא לעולם במיליארדי דולרים	סכום יבוא מהעולם במיליארדי דולרים	מאזן מסחרי
2021	632\$	676\$	-44\$
2020	500\$	544\$	-44\$
2019	514\$	569\$	-55\$

שותפות הסחר הגדולות לשנת 2021

יצוא

סין	יצוא במיליארדי דולרים	אחוז מסך היצוא של המדינה	מאזן מסחרי במיליארדי דולרים
סין	376\$	59.5%	16\$
ארה"ב	39\$	6.2%	13\$
טאיוון	18\$	2.8%	-51\$
הודו	17\$	2.7%	7\$
יפן	15\$	2.4%	-19\$

מוצרי היצוא העיקריים הם: מוצרי אלקטרוניקה - מכונות ומוצרי חשמל, כולל ציוד טלקומוניקציה, מכונות משרדיות, טקסטיל ובגדים, מזון, מוצרי מתכת, תכשירים רפואיים ותרופות, צעצועים, שעונים ותכשיטים.

⁴ Census and Statistics Department, HKTDC Research

יבוא

מאזן מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היבוא של המדינה	יבוא במיליארדי דולרים	סין
16\$	45.9%	310\$	טאיוון
-51\$	10.2%	69\$	סינגפור
-43\$	7.7%	52\$	דרום קוריאה
-32\$	6.1%	41\$	ארה"ב
13\$	3.8%	26\$	

מוצרי היבוא העיקריים הם: מכונות ומוצרי חשמל אחרים, חלקי חשמל שונים, מכשירים וסנסורים לציוד תקשורת, מכונות לעיבוד נתונים אוטומטיות ועוד.

חברות גדולות ומרכזיות בהונג קונג

8 החברות הגדולות בהונג קונג לפי שווי שוק, על פי האתר [companiesmarketcap](http://companiesmarketcap.com) הן (עדכני לתאריך 03.06.22):

(1) **AIA Group** - הקבוצה עוסקת בביטוחי חיים ונחשבת לגדולה ביותר באסיה. הקבוצה מציעה שירותי ביטוח ופיננסים, ביטוח חיים ליחידים ועסקים, כמו גם ביטוח תאונות ובריאות, וכן תכנון פרישה ושירותי ניהול כספים.

(2) **Hong Kong Exchanges and Clearing** - הבורסה לניירות ערך של הונג קונג. ממשלת הונג קונג היא בעלת המניות הגדולה ביותר ב-HKEX, וביכולתה למנות שישה מתוך שלושה עשר דירקטורים לדירקטוריון.

(3) **Jardine Matheson** - חברת אחזקות ציבורית המחזיקה בין היתר בחוות, חנויות נוחות, קבוצת נכסים, רשת מלונות, קבוצות רכב ועוד. Jardine Strategic, כמשרד, היא גורם תאגידי המופקד על ניהול וטיפול שוטף של תיקי המניות.

(4) **Bank of China (Hong Kong)** - חברת בת של Bank of China הרשומה בה"ק ונחשב לשני בגודלו בהונג קונג מבחינת בנקאות מסחרית. לבנק זה יותר מ-190 סניפים ברחבי הונג קונג (נכון לסוף שנת 2019).

(5) **Budweiser APAC** - חברת אחזקות והשקעות העוסקת בעיקר ביצירת בירה והפצתה.

(6) **Sun Hung Kai Properties** - חברה ציבורית והיא אחת מחברות הנכסים הגדולות בה"ק. היא מפתחת פרויקטים למגורים, למסחר, למכירה ולהשקעה ומעסיקה למעלה מ-38,000 עובדים. שירותיה כוללים רכישת קרקעות, אדריכלות, בנייה, הנדסה וניהול נכסים.

(7) **Hang Seng Bank** - בנק מסחרי שפעילותו העיקרית כוללת בנקאות קמעונאית, ניהול הון, בנקאות מסחרית ובנקאות פרטית. פעילותו המרכזית של הבנק היא בהונג קונג והוא חלק מקבוצת HSBC.

(8) **MTR Corporation** - חברה הונג קונגית הנסחרת בבורסה המקומית. התאגיד מפעיל את הרכבת התחתית של הונג קונג בה נוסעים מדי שבוע במוצע כ-4 מיליון נוסעים. תאגיד MTR משקיע בנוסף ברכבות במקומות נוספים ברחבי העולם.

(9) **China Overseas Land & Investment** – החברה עוסקת בבנייה וקבלנות, פיתוח נכסים והשקעות בתשתיות, ולה פעילות בהונג קונג, מקאו ובסין.
(10) **CK Hutchison Holdings** – תאגיד בינלאומי הונג קונג, הנמצא גם ברשימת 500 החברות הגדולות של מגזין Fortune, ומדובר באחת החברות הגדולות בבורסת הונג קונג. החברה עוסקת בחמישה תחומי ליבה: נמלים ושירותי ספנות, נדל"ן ובתי מלון, קמעונאות (A.S Watsons), תשתיות ואנרגיה ותקשורת (חלק מהאימפריה של לי-קא-שינג).

סקטורים מרכזיים בכלכלה

שירותים פיננסיים, תיירות, מסחר ולוגיסטיקה ושירותים מקצועיים הם הסקטורים המרכזיים והמסורתיים בהונג קונג. סקטורים אלו נחשבים לכוח המניע של הצמיחה הכלכלית ומעניקים תנופה לצמיחה עבור מגזרים אחרים ויצירת תעסוקה.
בשנת 2020, ארבעת תעשיות המפתח יצרו ערך מוסף של 1,412.1 מיליארד דולר והועסקו במסגרתם 1,504,200 עובדים.

שירותים פיננסיים

הונג קונג נחשבת למרכז פיננסי בינלאומי המספק מגוון רחב של מוצרים ושירותים למשתמשים בשוק המקומי והבינלאומי, הן במגזר הקמעונאי והן במוסדי. מעמדה של הונג קונג כמרכז פיננסי נתמך על ידי סביבה ידידותית לעסקים, שיעורי מס נמוכים ומערכת משפטית מהימנה. הונג קונג נחשבת לאחד השווקים הפעילים ביותר להנפקות ציבוריות ראשוניות (IPOs) ומדורגת בין השלושה המובילים בעולם במונחים של כספים שגויסו בהנפקות בחמש השנים האחרונות.
שירותים פיננסיים בהגדרתם מכסים מגוון רחב של שירותים כולל בנקאות, ביטוח, תיווך מניות, ניהול נכסים ושירותים פיננסיים אחרים. בשנת 2020, ענף השירותים הפיננסיים היה לענף הגדול ביותר מבין תעשיות המפתח במונחים של ערך מוסף (Value Added) והוא היווה 23.3% מהתמ"ג של ה"ק וסיפק כ-273,000 משרות. התמ"ג מהענף צמח ב-2.9% בין שנת 2019 לשנת 2020 והמשיך להשאר "תוסס" גם בשנת 2020 למרות המצב הכלכלי הקשה שנוצר בעקבות משבר הקורונה.

תיירות

ענף התיירות כולל גם תיירות נכנסת וגם תיירות יוצאת.
בשנת 2020, ההגבלות הרבות שהוטלו בעקבות משבר הקורונה, גרמו להשפעות חמורות הן על התיירות הנכנסת והן על היוצאת. סך כניסות המבקרים ירד ב-93.6% (!). בשנת 2020, ענף התיירות הביא לערך מוסף (Value Added) של 9.3 מיליון ה"ק והוא היווה 0.4% מהתמ"ג של ה"ק. כאמור, מדובר בירידה משמעותית של 90.6% מהערך המוסף בסכום של 98.6 מיליון ה"ק בשנת 2019.
התיירות הנכנסת כוללת: סחר קמעונאי, שירותי אירוח (מלונות, בתי הארחה, פנסיונים ועוד), שירותי מזון ומשקאות, שירותי הסעות ועוד. תיירות יוצאת כוללת שירותי תחבורה לנוסעים, שירותי סוכנויות נסיעות, שירותי הזמנות ופעילויות נלוות תוך התייחסות רק לתושבי הונג קונג הנוסעים לחו"ל.

מסחר ולוגיסטיקה

בשנת 2020 נחשבה הונג קונג לשישית בעולם בגודלה מבחינת מסחר בסחורות. הונג קונג רשמה עלייה של שתי מקומות מ-2019, זאת למרות שנרשמה ירידה קלה במסחר בסחורות. ערך המסחר הכולל בסחורות בשנת 2020 ירד ב-2.5% ל-8,197.3 מיליארד דולר, כאשר היבוא והיצוא ירדו ב-3.3% וב-1.5% ל-4,269.8 מיליארד דולר ו-3,927.5 מיליארד דולר בהתאמה.

תפוקת המטען של נמל התעופה הבינלאומי של הונג קונג הסתכמה ב-4.5 מיליון טון ונחשבת למקום השני מבין כל שדות התעופה בעולם.

בשנת 2020, תעשיית שירותי המסחר והלוגיסטיקה יצר ערך מוסף של 508.2 מיליארד דולר בשנת (19.8% מהתמ"ג), עם ירידה של 6.1% מ-541.2 מיליארד דולר משנת 2019.

המסחר והלוגיסטיקה מתייחסים לתהליך של תכנון, יישום ובקרה של תנועה ואחסון של סחורות (כולל חומרי גלם, סחורה בתהליך ומוצרים מוגמרים), שירותים ומידע הקשור למוצר מנקודת המוצא לנקודת הצריכה. הפעילויות כוללות הובלת מטענים, שילוח מטענים, אחסנה, דואר ובלדרות. חברות מסחר קשורות קשר הדוק עם פעילויות לוגיסטיות.

שירותים מקצועיים

הונג קונג מתגאה במגזר שירותים מקצועיים תוסס ומגוון. ענף זה מכסה שירותי משפט, חשבונאות, ביקורת, אדריכלות, הנדסה, שירותים טכניים, מחקר ופיתוח מדעי, ייעוץ וניהול, טכנולוגיות מידע, פרסום, תכנון ועוד. שירותים אלה ניתנים ללקוחות בהונג קונג, בסין וברחבי העולם. היותה של הונג קונג מרכז עסקים גלובלי וחשוב, הביא להתפתחות ענף השירותים המקצועיים באופן מגוון, עם מאגר חזק של כישרון מקומי וניסיון בינלאומי משמעותי. כוחה של הונג קונג בשירותים מקצועיים מבסס את תפעול החלק של המגזר העסקי ופיתוחה של הונג קונג למוקד שירותים אזורי. שירותי מקצועיים ושירותי ייצור אחרים יצרו יחד ערך מוסף של 296.5 מיליארד דולר (או 11.6% מהתמ"ג) וסיפקו 565,800 מקומות עבודה. עם זאת, בשנת 2020, שירותים מקצועיים ושירותי ייצור אחרים רשמו ירידה בהשוואה לשנת 2019.

(נדלה מתוך :

[https://www.censtatd.gov.hk/en/data/stat_report/product/FA100099/att/B72112FA202\(1XXXXXB0100.pdf](https://www.censtatd.gov.hk/en/data/stat_report/product/FA100099/att/B72112FA202(1XXXXXB0100.pdf)

הסכמי בילטרליים משמעותיים של הונג קונג עם יתר מדינות העולם

גוש סחר :

- שיתוף פעולה כלכלי אסיה פאסיפיק : (APEC) Cooperation Economic Pacific-Asia
- המועצה לשיתוף פעולה כלכלי של הפאסיפיק : Cooperation Economic Pacific Council (PECC)

ארגונים בינ"ל :

- OECD : לא (הונג קונג נחשבת למשקיפה החל מאוקטובר 2012)
- WTO : כן

מדינות שאיתן להונג קונג יש הסכם סחר :

עד כה חתמה הונג קונג על 8 הסכמי סחר : סין (הסכם CEPA) (יוני 2003), ניו זילנד (מרץ 2010), איגוד הסחר החופשי האירופי (EFTA) (יוני 2011), צ'ילה (ספטמבר 2012), מקאו (אוקטובר 2017), איגוד מדינות דרום מזרח אסיה (ASEAN) (נובמבר 2017), גאורגיה (יוני 2018) ואוסטרליה (מרץ 2019). הונג קונג נמצאת במשא ומתן לחתימת הסכם עם המלדיביים.

(נדלה מהאתר : <https://www.tid.gov.hk/english/ita/fta/index.html>)

יוזמות מרכזיות של ממשלת הונג קונג בשנתיים האחרונות

- המשך פיתוח פרויקט "אזור המפרץ הגדול" (Greater Bay Area) בין גואנגדונג, הונג קונג ומקאו עליו חתמה הממשלה בבייג'ינג ביולי 2017. מדובר בפרויקט מתמשך שיביא לתיאום ושיתוף פעולה בין הערים בפיתוח הכלכלי והתשתיתי ובקידום חדשנות וטכנולוגיה. במסגרת ההסכם הוגדרו מספר תחומים מרכזיים, הכוללים קידום תשתיות פיתוח מרכז טכנולוגי וחדשנות עולמי ועוד. תומכי היוזמה מאמינים כי היא תספק להונג קונג את העורף הכלכלי שלה ותהפוך אותה למרכז שירותים פיננסיים בינ"ל. היוזמה אף עשויה להפוך את הונג קונג להאב אזורי של הון סיכון והון פרטי, השוק הנבחר להנפקת מניות ואג"ח וכן מרכז לבנקאות השקעות.
- חוק הביטחון הלאומי – ביולי 2020 ההנהגה בבייג'ינג אישרה את "חוק הביטחון הלאומי" הנועד להיאבק ב"בדלנות, חתרנות, התערבות זרה וטרור" בהונג קונג בעקבות הפגנות חסרות התקדים נגד השלטון הפרו-סיני שארעו בעיר במהלך 2019. החוק צפוי להגביר את הפעילות של סוכנויות המודיעין הסיניות בהונג קונג, ובעיר יוקם משרד לביטחון לאומי כדי "לפקח, להנחות ולתמוך" בהנהגת העיר. חוק זה מגביל את האוטונומיה ממנה נהנתה הונג קונג מאז 1997 אך טרם ידוע כיצד בדיוק ייושם החוק ומה יהיו השלכותיו על ההתנהלות העסקית-כלכלית בעיר.
- בעקבות התפרצות נגיף הקורונה- ממשלת הונג קונג הגיבה די במהירות כדי למנוע משבר כלכלי חמור והחלה בתוכניות סיוע לפרטים ולעסקים שנפגעו בסכומים משמעותיים. בין התוכניות השונות: פטור מתשלומי שכירות, סיוע בתשלום משכורות לעובדים ומתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים. כמו כן ניתנו מספר מענקים לכל תושבי הקבע של הונג קונג- בתחילה במזומן ובסיבוב השני בשוברים המחייבים את התושבים "לבזבז" בכלכלת העיר על מנת להנות מההטבה.
- בפברואר 2021 נאם השר לעניינים הפיננסיים (Financial Secretary), פול צ'אן, את נאום התקציב של הונג קונג לשנת 2021/22 בו התווה את תכנית הממשלה לכלכלת הונג קונג והעלה הצעות שונות להתפתחויות המיסוי. בתחילת נאומו התייחס השר לשנה המאתגרת שעברה הונג קונג ואמר כי המגיפה הביאה להחמרה במיתון הכלכלי. עיקרי היוזמות הכלכליות שעלו בנאומו:
 - קידום תכנית החיסונים כך שהונג קונג תוכל להתגבר באופן מלא על המגיפה וניתן יהיה לקדם נסיעות לצרכי עסקים ותיירות.
 - ממשלת הונג קונג התחייבה כי תשקיע בתקציב 2021-22 כ-300 מיליארד ה"ק דולר (כ-38 מיליארד USD) כאשר ההתמקדות הינה סביב צעדים לייצוב הכלכלה המקומית ולהקלת הנטל על התושבים.
 - תקציב הונג קונג לשנת 2021-22 מכיל צעדים הנוגעים למגוון רחב של מגזרים, כולל שירותים פיננסיים, תיירות, חדשנות וטכנולוגיה והכלכלה הדיגיטלית.
 - בנוסף לכסף שהועבר לתושבי קבע בתחילת 2020, שוברים אלקטרוניים על סך 5,000 ה"ק דולר יועברו לתושבי הקבע לשימוש במקומות מוגדרים.

- הוצאות על בריאות יגדלו בשנת 2021-22 ב-18% וחלקן יועברו למאמצי סיוע נגד המגיפה.

- ניכר כי קיימת מדיניות מעודדות יותר סביב "מימון ירוק" (green financing), השקת אג"ח (the launch of Southbound Bond Connect) ועוד. הממשלה תפעל להנפקת איגרות חוב ירוקות למימון פרויקטים ירוקים ולהגדלת המרחב הפיסקלי של הממשלה. במקביל, על מנת להגדיל את ההכנסות של הממשלה, מס הבולים למסחר והעברת מניות יעלה מ-0.1% ל-0.13%. המהלך יוכל לשפר את כוח ההוצאה הפיסקלי ולאזן במעט את הפער המגזרי. זאת במיוחד לאור העובדה שהצמיחה בשוקי המניות גברה בשנת 2020 על הכלכלה.
- בנאום מדיניות הממשלה לשנת 2021 ניתן דגש בכל הקשור לפליטת פחמן נמוכה ולקידום טכנולוגיות הקשורות ב-ESG (Environmental, Social, and Governance).
- הקמת פלטפורמות SmartLab ו- InnoPortal לחיזוק שיתופי הפעולה בין משרדי הממשלה לחברות IT – הפלטפורמות הושקו במטרה לחזק את שיתוף הפעולה בין משרדי ממשלה לחברות IT. הפלטפורמות מאפשרות למחלקות שונות במשרדי הממשלה לפרסם את הדרישות והצרכים הטכנולוגיים מצד אחד, ומצד שני, מאפשרות לספקי טכנולוגיה מכל העולם להציע את הפתרונות שלהם בפני משרדי הממשלה השונים.

יחסי סחר ישראל – הונג קונג

היחסים הבינלאומיים בין הונג קונג לבין ישראל טובים ויציבים. אח"מים רבים מוזמנים להונג קונג לביקורים רשמיים ולאירועים בינ"ל ולעיתים תכופות עוברים דרכה לארץ יעד אחרת באסיה. בשנת 2015 ביקר לראשונה בישראל ראש הרשות המבצעת של הונג קונג דאז CY Leung. בספטמבר 2018 ביקר המזכיר הפיננסי הבכיר יחד עם מזכיר האוצר ומשלחת ממשלתית ועסקית בישראל. הביקור התקיים ביוזמת הונג קונג וזאת על רקע התחזקות יחסי המסחר בין ישראל להונג קונג בשנים האחרונות. ישראל מהווה שותפת העסקים השנייה בגודלה של הונג קונג במזרח התיכון, בהיבט של סחר בסחורות ונתפסת בעיני הממשל כשותפה חשובה ומקור לחדשנות טכנולוגית בתחומים חיוניים.

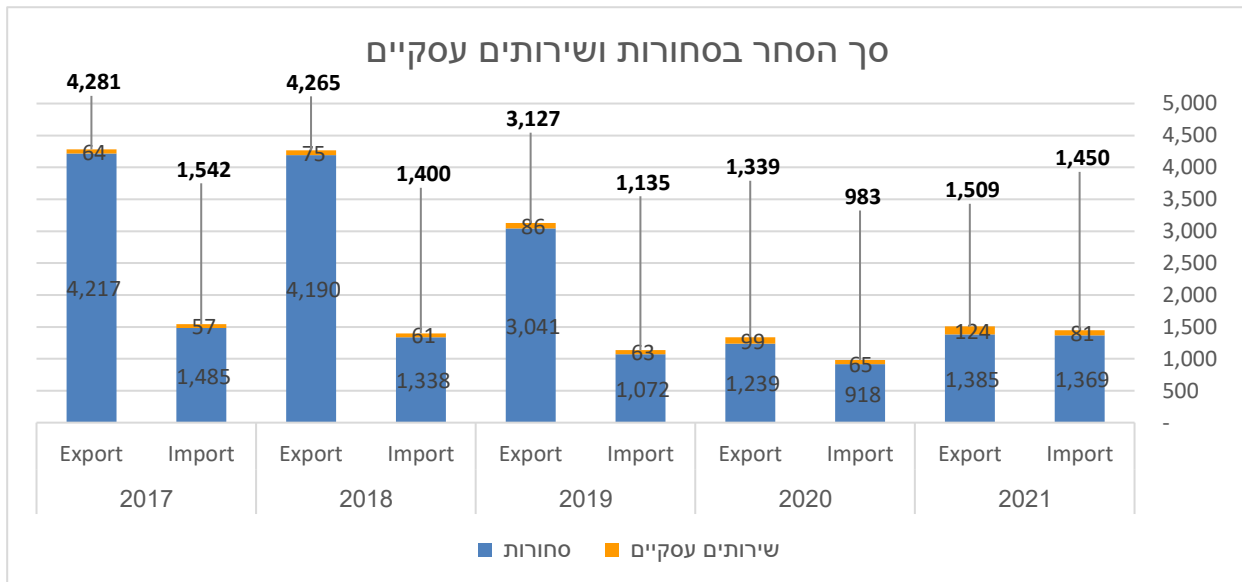
הונג קונג מעוניינת שבכירי הממשל ואנשי העסקים יכירו את החדשנות והפיתוח הטכנולוגי בישראל בדגש על תחומי טכנולוגיות פיננסיות (Fintech), בינה מלאכותית (AI), ביטחון סייבר וביוטכנולוגיה (בדגש על פארמה). כמו כן, הם מעוניינים לעודד חברות ישראליות המתעניינות בשוק האסייתי לשתף פעולה עם הונג קונג, שלה כאמור יתרונות בכל הקשור לסחר עם סין ועם מדינות אסייתיות נוספות.

זאת ועוד, בנובמבר 2020 נחתם בין רשות ניירות ערך בישראל והמקבילה שלה בהונג קונג, ה-SFC (The Securities and Futures Commission) הסכם לקידום שיתופי פעולה בתחום הפינטק (Memorandum of Understanding (MoU)). ההסכם קובע את העקרונות לשיתופי פעולה וחילופי מידע, זאת במטרה לקדם את החדשנות בתחום הטכנולוגיות והשירותים הפיננסיים בין הצדדים. באמצעות ההסכם יקבלו חברות, משני הצדדים, בתחום הפינטק ליווי מקצועי ורגולטורי שיאפשר להן לקדם צמיחה ופיתוח של פעילותן בשווקים בינלאומיים.

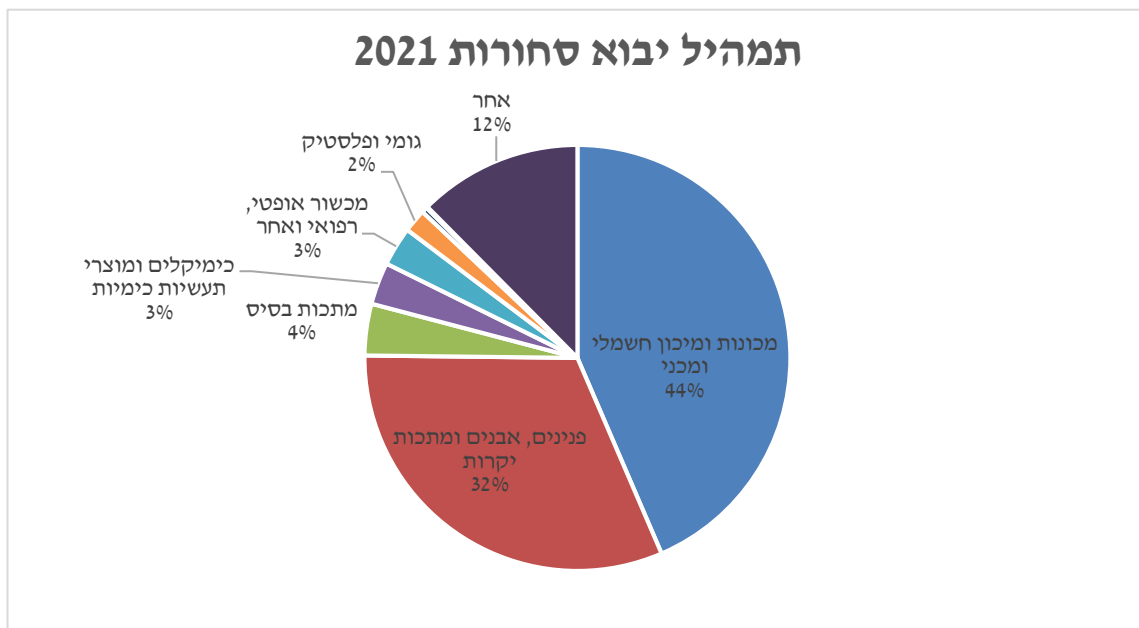
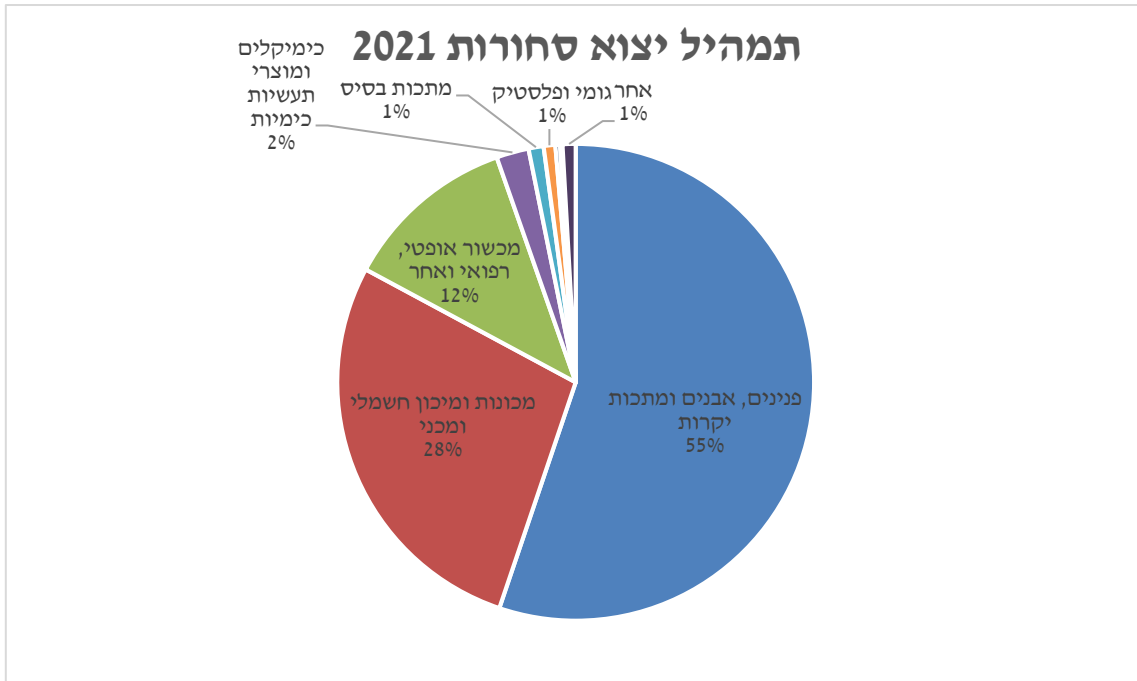

גם בצד העסקי נרשמו ביקורי בכירים בשנים האחרונות בישראל עד להתפרצות נגיף הקורונה, לעיתים כחלק ממשלחת מאורגנת (ביקורו של המזכיר הפיננסי הבכיר) או ביקור פרטני על מנת להכיר וללמוד עוד על הטכנולוגיה והחברות המוצעות בשוק הישראלי.

2017		2018		2019		2020		2021		
Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	
4,217	1,485	4,190	1,338	3,041	1,072	1,239	918	1,385	1,369	סחורות
64	57	75	61	86	63	99	65	124	81	שירותים עסקיים
4,281	1,542	4,265	1,400	3,127	1,135	1,339	983	1,509	1,450	סחורות ושירותים עסקיים
4.23%	1.83%	3.99%	1.51%	2.87%	1.22%	1.28%	1.14%	1.25%	1.29%	אחוז מתוך סה"כ יצוא/יבוא

ניתן לראות כי ישנה ירידה בהיקף הסחר הכולל בשנים האחרונות, זאת בדגש על ירידה ניכרת בין שנת 2018 לשנת 2019 בה עמדו מאזני הסחר על 5.52 ו- 4.11 מיליארדי דולרים בהתאמה. ירידה זו המשיכה למעשה את המגמה של השנים האחרונות כאשר מרכיב הייצוא העיקרי בסחורות מישראל להונג קונג הוא יהלומים ואבני חן ובו חלה ירידה משמעותית. יש לציין כי בשנים 2020 ו-2021 חווה העולם כולו סוג של משבר כלכלי שנוצר בעקבות נגיף הקורונה והביא גם הוא לירידה נוספת בהיקפי הסחר וכן השפיע על מרכיבי הייצוא בסחורות מישראל לעולם כולו ולהונג קונג בפרט.

⁵ הלמ"ס

הסכמי סחר הדדיים בין ישראל והונג קונג:

שם ההסכם	שנת חתימה על ההסכם	האם ההסכם בתוקף?
הסכם מחקר ופיתוח	2014	כן

השקעות במשק הישראלי

הונג קונג כמרכז פיננסי גלובלי מהווה בית לגופי השקעה ומשקיעים פרטיים רבים (על מגוון סוגיהם) והון עצום נמצא ומנוהל בהונג קונג. זאת ועוד, בהונג קונג ישנו שילוב בין שלטון חוק ומערכת פיננסית מפותחת ונוחה לבין גישה לשוק הסיני, כך שמצד אחד מנוהל הון עתק בהונג קונג ומן הצד השני זה נותן יתרון אסטרטגי עבור חברות ישראליות שרוצות להתרחב אל השוק האסייתי. ישנם מספר סוגים של משקיעים בהונג קונג: משרדים משפחתיים (Family Offices), קרנות השקעה, מוסדות פיננסיים, זרוע השקעות של תאגידים, בנקי השקעות, מפתחי נכסים ומשקיעים פרטיים. בשנים האחרונות ניתן לראות כי ישנו עניין הולך וגובר בהשקעות בטכנולוגיה בכלל ובחברות טכנולוגיה ישראליות בפרט. דוגמאות לקרנות השקעות בולטות שביצעו השקעות בחברות ישראליות: [Happiness Capital](#), [Go Capital & EOC](#), [QBN Capital](#), [Mizmaa](#), [RadiantVC](#) ועוד. קרן נוספת שיש לציין הינה [Horizon Ventures](#) של איל ההון לי קא שינג שהשקיעה עד כה ב-15 חברות ישראליות.

תובנות נספח

הונג קונג נחשבת להאב פיננסי גלובלי ויש לה חשיבות ופוטנציאל אדיר עבור חברות ישראליות. המיקום שלה, היותה תחנת מעבר מרכזית לכל היעדים באסיה, התרבות העסקית המערבית, השפה האנגלית הרווחת, הנגישות לשוק הסיני, שלטון החוק, המערכת הפיננסית המפותחת, ההון הרב המנוהל בה, כל אלה ועוד, מקנים להונג קונג את האטרקטיביות עבור חברות ישראליות שרוצות לפעול באסיה בכלל ובסין בפרט, ולגייס השקעות עבור פעילות זו. ממשלת הונג קונג משקיעה משאבים רבים בשנים האחרונות בפיתוח האקו-סיסטם ובפיתוח החדשנות והטכנולוגיה בעיר. התוכניות השונות שיצרה, מתחמי הסטארטאפים והצעדים השונים שנוקטת הממשלה מושכים חברות בינ"ל מבוססות וחברות צעירות מקומיות לפעול בהונג קונג. בראייתנו, המגמה הזו רלוונטית גם לחברות ישראליות שמחפשות בסיס לפעילות באסיה בו יוכלו לקבל תמיכה מהממשל והאקו-סיסטם המקומי.

בתחום ההשקעות אנו עדים לעניין רב בישראל הנהנית מתדמית של מעצמת סטארט-אפ ומקור לחדשנות. נראה כי בשל תדמיתה של ישראל ובזכות מאמצי קידום של הנספחות הכלכלית, קהילת המשקיעים המקומית בהונג קונג מבצעת השקעות בחברות סטארטאפ ישראליות. תחומי העניין מגוונים וכוללים: ציוד רפואי ובריאות דיגיטלית, סייבר, פינטק, טלקום, ערים חכמות, בנייה חכמה, ייצור מתקדם, קלינטק ועוד.

למרות כל הנאמר למעלה, לא כל כך פשוט עבור חברה ישראלית לפעול בהונג קונג או דרכה. עדיין ישנם פערי תרבות ושפה, מרחק גאוגרפי והבדלי השעות, קיימת נטייה של החברות המקומיות

הגדולות לבחור בפתרונות מסורתיים ולהימנע מסיכונים וחדשנות, העדפה של הגופים הגדולים לעבוד עם חברות בעלות נוכחות באסיה ועוד. לשם כך, רצוי למצוא שותף מקומי טוב, המקושר ומכיר היטב את אסיה ודרכו לפעול במרחב.

הנספחות הכלכלית בהונג קונג פועלת רבות לקידום הייצוא של חברות ישראליות ומשיכת השקעות עבורן בתחומים שהוזכרו קודם. הפעילות כוללת ביסוס רשת קשרים ענפה עם השחקנים המובילים בתחום, ארגון משלחות נכנסות ויוצאות, ארגון כנסים עסקיים, וטיפול פרטני בפניות של חברות מקומיות וישראליות לשם יצירת חיבורים עסקיים בין הצדדים.

הנספחות הכלכלית בהונג קונג ממשיכה לקיים אירועים וירטואליים, בשל מגבלות הכניסה להונג קונג וכן לוקחת חלק בכנסים בינלאומיים באופן וירטואלי ואנו רואים בכך הזדמנות נהדרת לחברות ישראליות להיחשף וללמוד על השוק המקומי. לעולם הווירטואלי קשיים משל עצמו אך הדבר גם מאפשר עבור חברות צעירות וחדשות להתנסות וללמוד על שוק המקומי ולחסוך עלויות משמעותיות.